

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЗА ПОШИРЕННЯ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вашингет, 17 травня. — Сенатська фінансова комісія ухвалила передати під голосування повного сенату новий законопроект суспільного забезпечення, в якому передбачено поширення забезпечення на дальших 10,000,000 робітників і підвищення старечої пенсії.

Між новими було 6 вісім мільйонів обов'язково, а понад півтора мільйона добровільно забезпечених. Сенатський законопроект іде далі ніж був, який ухвалено в палаті репрезентантів у минулій сесії Конгресу не тільки в кількості нових забезпечених, але теж у виплаті старечої пенсії. Ті, що вже тепер дістають старечу пенсію дістануть підвишку на 90 відсотків, а палатний проект передбачує підвишку тільки на 70 відсотків. Для таких, які мають щойно дістати пенсію в майбутності, вона має бути підвищена до 50 відсотків від першої сотки пересічної місячної заробітної платні, а до того мало б ще бути доданих 15 відсотків від дальших 150 дол. платні. Палата ухвалила теж 50 відсотків від першої сотки, а 10 відсотків від найбільших 200 дол. з додатком по пів відсотка за кожний рік забезпечення. Назвагал сенатський проект передбачує підвишку платні на 110 відсотків у майбутності, а палата тільки на 100 відсотків.

Голосування в повному сенаті над цим законопроектом передбачене на вівторок наступного тижня.

ДЖЕФЕРСОН ЦЕ „СВІТЛО У ВІПНІ ПРОТИ ТИРАНІЇ“

3 нагоди видання першого тому документів третього президента Злучених Держав, Томас Джефферсона, президент Труман дістав один примірник цього видання і при цій нагоді виголосив коротку промову до святочно настроєних осіб, які явилися в Конгресовій Бібліотеці.

„Упродовж свого життя Джефферсон вів безкомпромісову боротьбу проти тиранії. Він присвятив свій час для підсилення способів забезпечити свободу людини. Дух демократії проблискує у всіх його писемках. Сьогодні, коли демократія зустрічається з найбільшим визовом у своїй історії, навіяв Джефферсона в його боротьбі за свободу людини стоїть перед нами як морське світло, що веде до одушевлення свободних людей по цілому світі“ — сказав Труман.

Видання документів Джефферсона займається університет Принстон при допомозі щоденника Нью Йорк Таймс. Кошти видання обчислені на \$1,000,000, з чого одна третина піде на заплату для редакторів.

ОЦІНКА ПЕРЕМОГИ ДОФФА В ПЕНСІЛВЕНІ

Філадельфія. — Після перемоги при виборах Республіканської партії губернатора Джеймса Г. Доффа як кандидата на сенатора Зл. Держав і кол. судді Джана С. Файна як кандидата на губернатора, загально думають, що це є упадок впливів давньої політичної машини Йосифа Р. Гронді. Тому, що стоїть Пенсильвенія є одним із стейтів, на яких опирається Республіканська партія, номінація Доффа причиниться до зміни в напрямку самої партії. Доффі вважається поступовим у порівнянні з Гронді, який є головою Пен-

ДЖАНСОН І БРЕДЛІ ІДУТЬ ДО ЯПОНІЇ

Вашингтон, 17 травня. — Секретар оборони Луї Джансон і голова спільного генерального штабу ген. Омар Н. Бредлі вийдуть наступного тижня до Японії на конференцію з ген. Доглесом МекАртуром, щоб зрушити змістя закінчення мирного договору з Японією, який не може діждатися здійснення з різних причин. Підчас подорожі обидва урядовці оглянуть теж американські оборонні бази на Тихому океані. Ген. Мек Артур є прихильником швидкого закінчення мирного договору з Японією навіть і без участі Росії, якщо б зайшла така потреба. У департаменті стейту панує відмінний погляд на цю справу.

АМЕРИКА НЕ СПИНИТЬСЯ ДАТИ ЗАХИСТ ГУДЕКОВІ

Департамент стейту й інші урядові чинники почали допити над причинами, які спонукали чеського представника в Об'єднаних Державах, Володимира Гудека, зрезигувати зі свого становища й шукати захисту в Злучених Державах. Чеські урядовці, які вже давніше опинилися в Америці кажуть, що д-р Гудек був членом Комуністичної партії й тому заходять підозріння, що він для ведення агітації.

АРГЕНТИНСЬКІ БАНКИ ДІСТАНУТЬ ПОЗИЧКУ З АМЕРИКИ

Комітет аргентинських банків, який від довгого часу вів переговори у Вашингтоні в справі позики, дістав задоволення, що дістане позичку у висоті \$125,000,000. Ці гроші мають бути вжиті на забезпечення заплати в доларах американським експортерам. Позичка піде через Експортно-Імпортний Банк, однак буде лежати в Нью Йорку для виплати американським підприємствам. І гарантус Центрального Банку Аргентини. Сплата позики почнеться в червні 1954 р.

ЧЕРВОНІЙ ДЕКАН О ОБЛОЗІ В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

Тімінос, у провінції Онтаріо, в Канаді. — Говліт Джансон, декан з Кентербері в Англії, якого називають „червоним деканом“ за його просовувати випадки, приїхав сюди з рефератом на Канадський Конгрес Мирю. Після промови його обкидали каміннями і яйцями і він сховався до Українського Робітничого Дому. Товпа громадян у числі 800 осіб облягла дім і ледви з трудом вдалося поліції його звідти висвободити.

НОВЕ НАУКОВЕ БОГОСЛОВСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО

Торонто, Онтаріо, Канада. — У семінарії Пресв. Діви Марії в Ватерфрон, Онт., під редакцією о. П. Германюка, Ч. Н. І., появилася перша книжка Коледії Професорів Духовної Семінарії ОО. Редемптористів, під заголовком грецькими буквами „ЛОГОС“. Є це богословський кварталний з гомілетичним додатком. Перша книжка обіймає 80 сторін друку, великої вісімки. У редакційній статті сказано, що перше число „Логос“-у присвячується „нашим Владикам-ісповідникам за віру Христову, у першу чергу ВПресв. Пінтополитові Йосифові Сліпому, їхньому голові“. Побіч строго теологічних статей знаходяться розвідки о. д-ра Миколи Комара „Подружжя право Східної Пер-

РУМУНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОСОЛЬСТВА

Бухарешт, 18 травня. — Комуністичний уряд повідомив сьогодні, що він видвигнув домагання зменшити персонал місцевого американського посольства тільки до 10 осіб. В мотивах подається, мовляв, багато з американських дипломатичних представників в тій країні були вмішані в „шпигунську активність“, та, що Злучені Держави ведуть ворожу до Румунії політику. Державний департамент у Вашингтоні повідомив, що він пригрозив відповідь на ці обвинувачення і домагання румунського уряду.

ЗВІТ ПРО ВИНСТВО БЕРНАДОТТЕ

Тель Авів, 18 травня. — Окрема слідча комісія передала вчора ізраїльському уряду обширний звіт своїх докохань в справі вбивства графа Вернадотте. Подобиць і вислідів слідства ще не проголошено.

ТРИГВЕ ЛІ ЗАДОВОЛЕНИЙ РОЗМОВОЮ ЗІ СТАЛІНОМ

Москва, 18 травня. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй, Тригве Лі, заявив вчора на пресовій конференції, що його розмова зі Сталіном була „позитивний характер“ та що він негідно вийде до Парижа і Лондону, щоб відбуті наради з міністрами закордонних справ або й прем'єрами і тоді вернеться до Лейк Соксес. Він наперед ствердив, що Сталін тепер „такий самий здоровий і жвавий, як був в 1946 році“, та, що всі поголоски про його хворобу є „брехню“ або „бажанням“. Не виявляючи жадних подробиць своєї розмови зі Сталіном, Лі тільки сказав в загальному, що її темою було: міжнародне положення, справа комуністичного представництва в Об'єднаних Націях, „холодна війна“, періодичні засідання Ради Безпеки та контролю атомової енергії. Відмовляючись від дальших висяєнь і коментарів на цю тему, Лі тільки заявив, що він „не має причини для невдоволення“ з розмови. Генеральний секретар відлетить з Москви до Праги в п'ятницю рано, а до Нью Йорку приїде на „Квін Мері“ з кінцем травня.

ДОМАГАЮТЬСЯ НІМЕЦЬКОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ЖЕРТВ НАЦИСТСЬКОГО ВАРВАРСТВА

Лейк Соксес, 18 травня. — Французький представник в Жіночому Комітеті О. Н. вніс вчора резолюцію, що домагаючись німецьких фондів на оліку для жертв страшного нацистського варварства, які тепер перебувають в лікарнях Парижа. Йдеться про жінок-втікачів, що їх нацисти використовували для своїх злочинних „медичних експериментів“ та які досі перебувають ще в критичному стані. Франція відмовилася їх репатріювати проти їх волі. Подобиць і характеру цих злочинних експериментів не подано.

ЗАКІНЧЕНО ЕВАКУАЦІЮ АМЕРИКАНСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ З ПРАГИ

Прага, 18 травня. — Згідно з домаганням комуністичного уряду, щоб персонал місцевого американського дипломатичної місії зредувати до одної третьої частини, 50 з усіх 75 американців в поспіху покинули Чехословаччину, після того, як уряд загрозив, що він „не перебирає відповідальності за їх безпеку“.

ВИЯВЛЯЮТЬ ПРАВДУ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ „ДОБРОДІСТВ“ В НІМЕЧЧИНІ

Берлін, 18 травня. — Грізна правда більшовицької „великодушності“, як це представляється останні рішення Москви зменшити свої претенсії до німецьких воєнних відшкодовань, виявилася вчора припадком навіть в комуністичному парламенті. Один з послів несподівано виступив з твердженням, що Совети забрали з Німеччини всіляких дібр, голововно технічного устаткування, вартості мільярдів доларів, що їх не враховано до відшкодовань.

РІШЕНО СТВОРИТИ ПІВНІЧНО-АТЛАНТИСЬКУ СТРАТЕГІЧНУ РАДУ

ГЕН. АЙЗЕНГАВЕР, А. ГАРРИМАН І Р. ЛОВЕТ КАНДИДАТАМИ НА ПІ ПРЕДСІДНИКА.

Лондон, 18 травня. Північно-Атлантична Рада, зложена з міністрів закордонних справ 12 об'єднаних Атлантийським Пактом країн, що відбувають тепер свою конференцію в Лондоні, рішила на вчорашній сесії одностайно створити окрему Стратегічну Раду для охопленого пактом північно-авлантийського простору. Рада мала б за завдання координувати господарські й оборонні плани у зв'язку договірних країн. Рівночасно встановлено, що на чолі Ради має стояти американець, видвигавши кандидатури ген. Двайта Айзенгавера, амбасадора Плян Маршала Авреля Гарримана, або колишнього державного підсекретаря Роберта Ловета. Стверджується, що встановлення Стратегічної Ради належить до найважливіших рішень теперішньої конференції, воно означає сильне зміцнення західних оборонних рядів проти Совєтів і є рівночасно черговим тріумфом американської закордонної політики з державним секретарем Діном Ачесоном на чолі. Щодо призначення голови Стратегічної Ради, видвигавши неофіційну думку, щоб кандидатуру на цей важливий пост запропонував президент Труман, коли вона буде одностайно прийнята. Конференція продовжуватиметься ще протягом сьогоднішнього дня і закінчиться ввечері публічною сесією.

НІМЕЧЧИНА НЕ ВКЛЮЧЕНА В АКТИВНУ ПІВНІЧНО-АТЛАНТИСЬКУ ОБОРОНУ

Лондон, 18 травня. — Хоча наради Північно-Атлантийської Ради є таємні і подробиць їх перебігу та вислуду подається в кінцевому офіційному комюнікаті, якщо подається взагалі, проте зі звичайно „добре поінформованих джерел“ повідомляють, що Німеччину „під цю пору“ виключено з активної оборонної підготовки Заходу. Стверджується теж, що Рада обмірковувала поодинокі проблеми тільки в принципах, створюючи в той спосіб загальні рамки, які тепер мають бути заповнені точним змістом спеціальними комітетами. Рада теж не вирішила основного питання щодо узгодження оборонних потреб з економічними можливостями, передаючи це завдання новоствореній Стратегічній Раді. З перебігу наради виходить невдвозначно, що Атлантийський Пакт став безприкладним в до теперішній історії могутнім союзом вільних націй, під знаком якого без сумніву стоїть не тільки дальший розвиток але й дальша доля світу.

ІНДОНЕЗІЯ ПРОГОЛОШУЄ НЕВТРАЛЬНОСТІ В „ХОЛОДНІЙ ВІЙНІ“

Якарта, Індонезія, 18 травня. — Речник міністерства закордонних справ Злучених Держав Індонезії заявив вчора, що ця країна не бачить в комуністичним Китаю загрози для себе і бажає залишитися неутраальною в теперішній „холодній війні“. Він твердив, що уряд Індонезії не хоче йти ані зі Сходом ані зі Заходом, тільки своїм власним шляхом та сподіється в цьому допомогти від Злучених Держав Америки.

ІЗРАЇЛЬ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАХІДНОЇ ЗБРОЇ

Лейк Соксес, 18 травня. — Ізраїльський представник в Об'єднаних Націях виступив з домаганням послити західної зброї до Ізраїля „для відновлення військової рівноваги на Близькому Сході“. Він звернув увагу на зброєння арабських країн.

АЛІЯНТИ ПРИЗНАЛИ НІМЕЦЬКОМУ УРЯДОВІ ЮРИСДИКЦІЮ В РУРЦІННУ

Бонн, Німеччина, 18 травня. — Західні альянти проголосили вчора своє рішення передати урядові Західно-Німецької Федеративної Республіки юрисдикцію над залізницею, сталеною і вугільною індустріями в Рурціні. Тим самим німецький уряд матиме право вирішити націоналізований або приватний характер цієї промисловості. Досі Рурціна була під безпосередньою контролею альянтських окупаційних властей. Рішення німецького уряду вимагатимуть альянтської апробати, а ці наперед застерігає, що не погодяться на розвиток в тих промисловостях великих конернів, як теж не дозволять на поворот властості цим особам, що перед війною трали спеціальну роль в розвитку німецького агресивного економічного життя.

БРИТАНІЯ ПРИСТУПІТЬ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПЛАТНИЧОГО СОЮЗУ

Париж, 18 травня. — Британський уряд сьогодні проголосив свою готовість стати беззастережним членом проєктованого європейського платничого союзу. Досі Британія відхиляла під цим оглядом цілий ряд застережень, зв'язаних голововно з її зобов'язаннями відносно країн своєї спільноти народів.

НІМ ЕЦЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ВСТАНОВИЛИ ПОВНОЛІТТЯ НА 18 РОКІВ

Берлін, 18 травня. — Комуністичний парламент в совєтській зоні встановив вчора повноліття осіб на 18 років, замість дотеперішніх 21. В мотивах сказано, що німецька молодь може відмовлятися від батьківської опіки вже у 18 році життя, бо „з цього віці наші хлопці і дівчата вже є політично дозрілими громадянами“.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗАГРОЖУЄ АВСТРАЛІЇ

Кенбєра, Австралія, 18 травня. — Австралійський прем'єр Роберт Гордон Мензіс заявив вчора в парламенті, що комуністичний Китай він вважає великою загрозою не тільки для цілої Азії, але й Австралії. Австралійський уряд є в постійному зв'язку з урядами інших країн британської спільноти народів та спільно планує далекоїдучу оборонну політику.

ІЗРАЇЛЬ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАХІДНОЇ ЗБРОЇ

Лейк Соксес, 18 травня. — Ізраїльський представник в Об'єднаних Націях виступив з домаганням послити західної зброї до Ізраїля „для відновлення військової рівноваги на Близькому Сході“. Він звернув увагу на зброєння арабських країн.

Притча про дванадцять горіхів

Один батько дав своєму синкові дванадцять горіхів. Дитина стала розбирати їх, один-по-одному — і виявилось: десять горіхів були наполовину порожні; тільки два з них виявилися цілком повними. Коли дитині нагадали обов'язок подяки за дарунок, вона дякувала за всі дванадцять горіхів — але мала на думці тільки два (повні). Бо тільки ці два дали їй повний смак і повну насолоду.

Дванадцять горіхів з цієї притчі — дванадцять місяців року. Всі місяці приносять дитині зерно здорового корму, але тільки два дають їй повний смак і повну насолоду життя.

Коли сказати, що ці два місяці (в цій країні) — два з половиною є ваканції, хтось може зробити великі очі: ваканції, як сама назва каже, стовідсотково порожні місяці — як же можна звати їх повними, ще й єдино — повними?!

В цьому непорозумінні і спочиває суть справи. Коли в час ваканцій, ми залишимо молодого ласку задумливого міста, бездіяльності, сваволі й вулиці — дістанемо цілком іншу притчу. Тоді місяці ваканцій виявляються не повними й не порожніми — тільки червоними й отруйними для здоров'я молоді.

Що так воно може бути і так — це ми знаємо з сумної до-

теперішньої практики з нашими власними дітьми. Саме тому, в останньому часі, здорові-по-одному — і виявилось: десять горіхів були наполовину порожні; тільки два з них виявилися цілком повними. Коли дитині нагадали обов'язок подяки за дарунок, вона дякувала за всі дванадцять горіхів — але мала на думці тільки два (повні). Бо тільки ці два дали їй повний смак і повну насолоду.

Тому ваканції не сміють бути порожніми місяцями. Порожніми, в той час, хай будуть шкільні залі й лавки, але, ні в якому разі, дорогий час. Значу, що порожнеча родить порожнечу, ми мусимо сповнити ваканційний час найінтенсивнішим життям і працею — молоді і над молоддю.

Така програма не має нічого з спільного з продовженням шкільної „муки“. В школі сесійним є тільки червоні й отруйні — тут життєдайна природа, з сонцем, свіжим повітрям, водою й тисячними інши-

ми дивами; в школі обов'язує „жучу“ — тут, жерване дискретно виловлюючи, виживається „жучу“ молоді; там наука подається в формі сухих викладів — тут у виді оповідань, гутірок, протульок і забав; там молоді учаться й, навчаючися, живе — тут живе-виживається й, виживаючися, вчиться; там предметом науки є переважно теоретичні знання про життя — тут само життя. Ось-що каже про ваканційне життя й виховання пісня мелодії:

„Ідем до табору.
До зеленого, густого бору!
Що пра, прокладає,
Перед бурною струмою не має;
Ми ймо все, що до дуст поведе
І не потребуємо принади:
Ідем до табору
І вчимося у таборі жити!..“

Вже сама ця пісня каже, яка форма ваканцій молоді найкраще подобається і відповідає. Це ваканції гуртом, у таборах (ваканційних оселях). Бо молоді, по своїй природі, соціальна. Вона хоче в гурті розв'язувати бавитися, працювати і зростати — вона хоче творити свою власну, молодшу спільноту. Ось-чому, на рідних землях і на європейській еміграції, діти відсталих батьків самостійно „дезертували“ до іла-стони й інших ваканційних таборів, а менше „революційні“ ескадри пісню-суплику до батьків:

„Пусті мене, мамо, до табору.
До сонця, до волі, до простору!“

Ось чому десять місяців року, в житті дитини, виявляються наполовину порожніми, а в місяці ваканцій повстають табори скетчів, анекдотів, пісень і цілий світ побуту — чим потім вона живе, аж до наступних ваканцій!..

„Чи можемо не вислухати таких зворушливих прохань наших дітей? Чи можемо не пустити їх туди, куди їх тягне здоровий інстинкт здорового, буйного життя? Чи можемо не пустити їх туди, де — єдино й ніде інди! — вони можуть навчитися мови, пісень і звичаїв старого краю, пізнати, хто вони, самі, чий діти, ким, за що закутий край їхнього походження і що їм робити, щоб повернути йому волю?“

Ці питання залишаємо отвертими. Хай відповідь на них дадуть батьки нашої молоді, батьки наших поодиноких громад і батьки цілої нашої спільноти. Відповідь може бути тільки двома: купити — чи не купувати для дітей ваканційну оселю?!

О. Н.

Читайте компанійного „ЛІСА“:
„THE FOX“, P.O. Box 394,
Cooper Sta., New York 3, N. Y.

ІРВІНГТОН І ОКОЛИЦЯ!

ПОСВЯЧЕННЯ
НОВОГО ЦЕРКОВНОГО ДОМУ
ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСВИТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ
під ч. 36 Harrison Pl., Irvington, N. Y. (район Newark, N. J.)

В НЕДІЛЮ, 21. ТРАВНЯ 1950 Р.
о год. 3. попол.

В торжестві візьмуть участь доколичні українські проповідники, представники американських церков, запрошені члени міської управи і U.S. Senator Hon. H. ALEXANDER SMITH
Богослуження о год. 11. рано в цю неділю відложене.
На це свято запрошує українське громадянство в Irvington, Newark і околиці.

ЦЕРКОВНА РАДА:
Пастор: проп. Василь Кузін; Дир. хору: проф. Юрій Кирченко.

Гірнякова Студія у Філадельфії

Театр-Студія Йосипа Гірняка — здобувши собі вже признання і славу в українському театральному глядачі у Нью Йорку — відвідала останнім часом другий український осередок в Америці — Філадельфію з виставою „За двома зайцями“, політичною сатирою за М. Старицьким молодого автора М. Понеділка. Правда, це не найкраща вистава з репертуару цієї творчо-живої театральної групи, але темою за-туалізована.

Писати актуальну політичну сатиру на п'єси не першої вартості з давнього побутового репертуару — це принаймні відвага. Зв'язуватися у заложенні з дуже нескладною акцією п'єси Старицького, акцією, яка — впротім — у перерібі губиться і зовсім не рупієм вистави — думка не дуже щаслива. Автор перерібки замість шукати типів у новому, зумовленому актуалізацією середовищі та повести дію згідно з характеристикою своїх персонажів — задовольняється введенням навіть не смішних ситуацій, але й самих смішних висловів і дотепів на тему сестського побуту. Шукаємо порівняння з Гоголем, чи Чеховим, але у цих письменників головне — це міліе та й усі смішні ситуації, тип й дотепи зумовлені тим побутовим міліе. У Понеділка перетягнення: побіч персонажів, виставлених на посміх, теж і позитивні типи; глядач розгублений, чи брати їх поважно, чи смішно, ще й коли автор в їх уста викладає гурра-патріотичні сентенції. Дотепи — часом ідіти та влучні, хоч теж часто старі та відомі — не „умісцєлені“ середовищем, але накопичені, як у сатиричному журналі. Та головна хіба перерібка — це незначена суспільна функція героя п'єси Голохвостого, через що вістря авторської сатири не б'є влучно: воно не потрапляє в ідеологічно-суспільне заложення сестського побуту, а це повинно бути спеціально важке у протисестській сатири.

Та все ж постановники зуміли і з цієї п'єси зробити удачне видовище та й не лише, дати змогу глядачеві посміятися із протибольшевицьких дотепів, але й показати у кривому зеркалі — як не сестський побут, то бодай деякі типи цього побуту. Правда, сам Гірняк мав неабияк важке завдання створити постать — як сказано — соціально невизначеного особняка, та все ж він грав його спочатку, як типового брехливого заволоку-крутія, а потім підніс його до прототипа сестської сірої людини, яку обставини приневолюють кривити душено задля звичайних старорежимних штанив.

Зовсім переконали усі типи колгоспної рідні. Олімпія Добровольська — згідно з типізаційним заложенням поста-ви — дала не лише гротескову фігуру „приноровленої“ до обставин колгоспниці, але створила тип на грані комічного і трагічного, що чи не найкраще зображує зразок опростаченої сестської людини. П'єса — не лише дотеп, але трагічна правда і тому не лише смішні, але викликає протест. Прегарним партнером її був М. Герус, якого культурна, непере-рєтєна гра висуває його на перший план Гірнякового ансамблю. Т. Позняківна грала добре вередливу комсомолку, хоч її козир — це легка, за-

створити постать — як сказано — соціально невизначеного особняка, та все ж він грав його спочатку, як типового брехливого заволоку-крутія, а потім підніс його до прототипа сестської сірої людини, яку обставини приневолюють кривити душено задля звичайних старорежимних штанив.

Зовсім переконали усі типи колгоспної рідні. Олімпія Добровольська — згідно з типізаційним заложенням поста-ви — дала не лише гротескову фігуру „приноровленої“ до обставин колгоспниці, але створила тип на грані комічного і трагічного, що чи не найкраще зображує зразок опростаченої сестської людини. П'єса — не лише дотеп, але трагічна правда і тому не лише смішні, але викликає протест. Прегарним партнером її був М. Герус, якого культурна, непере-рєтєна гра висуває його на перший план Гірнякового ансамблю. Т. Позняківна грала добре вередливу комсомолку, хоч її козир — це легка, за-

льотна аманта, чого доказом у філадельфійського українсь-кого глядача і загально подо-балась.

(от).

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

—: ЗЛАДІВ:—

ОЛЕКСАНДЕР ПАНИНКО

Це підручник для серед-ніх шкіл і для само-освіти.

— Ціна \$2.00 —

Замовляйте у:

“SVOBODA”

P. O. Box 346,

Jersey City 3, N. J.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕР. „САМОПОМІЧ“
Відділ в Елізабеті

—: влаштує:—

В НЕДІЛЮ, 21. ТРАВНЯ (МАЙ) 1950 Р.

ВЕЛИКИЙ ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ

В ЗАЛІ УКР. НАР. ДОМУ — 214 Fulton Street.

До танців приграватиме оркестра Н. Сигура.

Буфет у власному заряді.

Початок о 7-й год. вечером. —:— Вступ 75 ц. Комітет.

Прочитайте уважно самі й іншим перекажіть!

УВАГА! НЬО ЙОРК, НЬО ДЖЕРЗИ І КОНЕНТИНАТ!

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

В справі купна української літньої оселі

ВІДБУДЕТЬСЯ В НЬО ЙОРКУ

В НЕДІЛЮ, 28-го ТРАВНЯ о годині 2:30 пополудні

В Шкільній Авдиторії Stuyvesant High School
15-та вулиця, між 1 і 2 Евню в Нью Йорку

ЯКІ КОРИСТИ ДАЄ УКРАЇНСЬКА ЛІТНЯ ОСЕЛЯ?

ОСЕЛЯ дасть змогу вирвати дітей і мо-лодь з гарячої печі задумливих, запорошених і розпалених літнім сонцем міст.

ОСЕЛЯ кріпiti буде здоров'я дітей і мо-лоді та їхню відпорність на різні недуги.

ОСЕЛЯ дасть українським дітям те, чо-го не дають і не можуть дати їм ні школа, ні перетяжені працею ро-дичі.

ОСЕЛЯ вчити буде молоді цінити їхніх батьків та нашу спільну Батьків-щину. Вона плекатиме братерство і взаємну пошану між молоддю.

ЧИЯ СОВІСТЬ ЗАЛИШИТЬСЯ ГЛУХА І ВАПДУЖА ДЛЯ ДОЛІ ДІТЕЙ ТА МО-ЛОДІ, ЦЬОГО НАЙБІЛЬШОГО СКАРВУ БАТЬКІВ І ЦІЛОГО НАРОДУ?

ЗАМАНІФЕСТУНТЕ СВОЄ ВІДНОШЕННЯ І ПОЧУВАННЯ ДО НАШИХ ДІТЕЙ І МОЛОДІ НА ВЕЛИКОМУ ВІЧІ.

ЯВІТЬСЯ ГРОМАДНО О ГОДИНІ 2:30 В НЕДІЛЮ 28. ТРАВНЯ В ГАЛІ STUYVESANT HIGH SCHOOL.

ДОКАЖІМ, ЩО В НАС Є ЩЕ СИЛА ДВИГНУТИ СПІЛЬНО НАВІТЬ ТЯЖКИЙ ТЯГАР КОНЕЧНО ПОТРЕБНОГО, ДОБРОГО І БОГОУДОДНОГО ДЛЯ.

ПРИХОДІТЬ НА ВЕЛИКЕ ВІЧЕ САМІ ТА ІНШИХ ЗАОХОТІТЬ!

Організаційний Комітет Літньої Оселі.

УВАГА! ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

В НЕДІЛЮ, 21. ТРАВНЯ 1950 Р.

о год. 7. вечером.

В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
181-183 Fleet Street, Jersey City, N. J.

—: відбудеться:—

КОНЦЕРТ
вільночелістично європейської слави
301 ПОЛЕВСЬКОЇ

Фортеп'яний супровід
Проф. Д-ра МИКОЛИ ПОЛЕВСЬКОГО

Квитки можна набуту в Укр. Нар. Домі 181 Fleet St., і „Самопоміч“ 140 Essex Street.

UKRAINIAN
METROPOLITAN AREA COMMITTEE

PRESENTS

the winners of its Auditions

CORNELIA GAYOWSKY, Pianist
ANN TROSCIANECKY - HAINES, Soprano
MICHAEL MINSKY, Baritone
JENNIE MUZHOWA - VINNICHENKO, Soprano

AND

LOIS ANN NERGES
11-year old Piano Prodigy
IN A

CONCERT

— at —

TOWN HALL

113 WEST 43rd STREET, NEW YORK CITY

MAY 28, 1950 AT 2:30 P. M.
Tickets: \$1.50, \$1.80, \$2.40, and \$3.00

AVAILABLE AT: Box Office. — Svoboda, 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.; Surma Bk. & Music Co., 11 East 7th St., N.Y.C.; Nazz Bazaar, 151 Avenue A, N.Y.C.

MAIL ORDERS: Ukrainian Metropolitan Area Committee
c/o McBurney YMCA, 215 West 23rd St., N.Y.C.

ВИСИЛАЕМО

до кожної місцевості усіх штатів U.S.A.

Імпортовані Шинки

(Готові до їдженя--без товщу, костей і шкіри.)

Разом з замовленням прошу прислати \$5.

чеком або Money Order решта C. O. D.

П. Стасюк
124
Перша Евня Нью-Йорк 3.
(між вулицями 7.оо а 8.оо)

Існування фірми понад 28-літ говорить само за себе.

Ціна разом з пересилкою включно

(Ціни важні до 31. мая 1950)

Шинки з польщі - \$1.09 LB.
(КРАКУС І АТАЛАНТА)

Шинки з голяндії - 98 ¢ LB.

Шинки з данії - 97 ¢ LB.

Шинки ті щодо смаку мають світову репутацію.

P. STASUK, 124 First Ave., New York 3, N.Y.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АМСТЕРДАМ, Н. Н.

З ХРОНІКИ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ.

Діяльність Союзу Українок

Відсутність однієї з важливіших ділянок громадської праці в системі клітин місцевого суспільного життя була вирішальною спонукую до побудови наймолодшої на терені Амстердаму клітини — Союзу Українок. Ідея цієї організації, що жерве в серцях нашого патріотичного жіноцтва на скитальщині по всіх закутках світу, розгорілася живим огнем цілеспрямованого чину також на терені нашого міста з моментом приїзду сюди декількох завантажених в громадській праці жінок з Західної України.

В грудні м. р., коли ідею перетворено в чин, Т-во налічувало кільканадцять членів. Сьогодні воно об'єднує вже кількадесять жінок. Це треба завдячувати не тільки досвідченому провідові, очолюваному п. О. Добрянською, але теж негавалюючій праці. Дитяча забава в сніжні; ширші сходили з рефератом д-р І. Левицької на тему: „Жінка як дружина, мати і громадянка“ в лютому; святкування дня Жінок-героїні з приводу річниці мученицької смерті Ольги Бассараб в березні; доповідь проф. Р. Завадовича про жіночі персонажі в творчості Шевченка і в решті „Свячене“ для дітей з показом гагілок у виконанні дівчорі в квітні — це біляс дотеперішньої праці, так дуже необхідної для збереження нашої національної субстанції.

Культурно-Освітня Рада

У висліді довгих шукань шляхів і методів до осагнення остаточної мети багатьох приватних і пригонних дискусій на тему необхідності існування на терені міста керівного осередку для планування і координації всієї праці в ділянках української культури, знання і виховання, представники всіх місцевих організацій і заінтересовані цією справою громадяни рішили створити Культурно-Освітню Раду. На установчих зборах в дні 1. 4. ц. р.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У заклику до учнів бл. п. проф. д-ра Івана Раковського в ЗДА та Канаді в справі надробника на його могилі, адреса д-ра Никифора Гіряка, на ім'я якого треба зголошуватись по інформації, має бути така: 429 East 6 St., New York City.

БЕЗПЛАТНА ПРОБА
на ревматичний бол
АРТРИТИЧНИ
Коли ви ніколи не вживали ліку
ваного ROSSE TABS на ці не-
значні мускульні недомогання й
болі, адже це з ревматизмом і ва-
панням жила, або з нервовим за-
паленням, то чому не спробувати
його СЬОГОДНІ на наш кошт.
Його вживають тисячі людей
впродовж 25 років.
БЕЗПЛАТНО ДІЯЧІВ
НАШОЇ ГАЗЕТИ
Запрошуємо Вас випробувати його
без ніяких коштів. Дозвольте,
щоб ми вислали Вам пачку пов-
ної величини. **ЗАЖИВАЙТЕ БЕЗ-**
ПЛАТНО 24 ТАБЛІТКИ Ж. Коли не
будете задоволені палативною —
часовою — полекшою, зверніть
нам решту й не буде нам винні
нічого. Така проба не буде ко-
штувати Вас ні одного цента. **НЕ**
ВИСИЛАЙТЕ ГРОШІВ! Письміть
іх нехайно Ваши імя й адресу
до: ROSSE PRODUCTS COMPANY,
Dept. O-5,
1708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

УКРАЇНСЬКІ
ФОНОГРАФІЧНІ
РЕКОРДИ

Заходіть або пишіть по ук-
раїнські і другі рекорди. Ви-
силаємо рекорди по цілому
світі. Пишіть по каталогу.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue
Dept. "U"
CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

З-членна підготовча комісія в особах полк. Т. Банаха, д-ра Т. Антоновича і п. М. Вільчинського з'ясувала прийнятні не тільки потребу існування такого органу, але предположила теж детально розроблений план структуральної його побудови. Після вичерпної дискусії прийняти постановили, що Рада діятиме в рямцях місцевого осередку ЗУАДК'у, який делегує до Ради полк. Банаха з формальними прерогативами культ.-освітнього референта. Підготовча Комісія творитиме Президію Ради.

Складовими частинами Ради будуть наступні сектори: преси й пропаганди, передшкільної і шкільного виховання, драматичних імпрез, хору і оркестру, доповідей, різних імпрез, спорту і бібліотечних справ. Поодинокі сектори очолюватимуть референти.

Потреба існування такої інституції, яка координуватиме всю культурно-освітню працю на базі кооперації всіх місцевих організацій, виправдала себе вповні вже після місяця праці. Доказ цьому — Шевченківський Вечір.

Шевченківський Вечір.

Припизнений реченець святкування в цьому році безрезультативних днів Шевченка в Амстердамі треба приписати припизненому оформленню Культурно-освітньої Ради. Коли ж усталики Шевченківський Вечір в останньому дні квітня відбувся, то це треба завдячувати якраз існуванню Ради. На її конто треба записати ще щось більше, а саме дбайливу підготовку форми і змісту святкування. Багато уваги присвятила Президія Ради декоративному оформленню сцени і залі. Гармонійне повязання всіх елементів декорації, запроєктованої під керівництвом Т. Банаха, викликувало естетичні похвалування і створювало специфічний святковий настрій. Особливе враження розбуджував силует голови Шевченка з лавровим вінцем, освітлення лампадою, на фоні мистецького килиму М. Вутовича. Золоті слова поета на імітованих мраморних таблицях, що їх розвішено на килимах у залі, підкреслювали непромінуючу актуальність Шевченка для живих і ненароджених.

Вечір започатковано американським гімном, після чого чоловічий хор під керівництвом Т. Банаха проспівав „Заповіт“. Вступне слово в українській мові, насичене цитатами, творчості поета про минуле, сучасне і візуальне майбутнє України, виголосив з питомо-

ю йому риторичною експресією д-р Т. Антонович. Коротку, але синтетичну картину життя і творчості Шевченка розгорнула перед слухачами англійською мовою п-на Тетяна Чучман.

В дальшій частині програми виступали два хори — мішаний і чоловічий. Нещодавно зорганізований міш. хор з А. Боднарком у провіді відспівав „Думи мої“ (сольо д-р Антоновича) і „Огні горять“ з симпатичним сопрановим сольом д-р І. Левицької. Чоловічий хор під рукою Т. Банаха проспівав „Сонце заходить“ з баритоновим сольом д-ра Т. Антоновича. Треба підкреслити, що приєднання нових співаків і систематична праця цього хору виказують значний крок уперед в його голосових спроможностях і в загальному еволюційному рості.

Одинокою музичною точкою було фортепіанове сольо в виконанні п-ні Тетіви.

Оживлено — прихильна реакція публіки на декламації, що перепліталися з іншими точками, була показником гарного враження з поправної передачі живим словом невірних слів Шевченка. Ідилічна картина „Село“ (в вимові маленького Андрійка Левницького „шелю“) була особливо зворушливою. Крім двох інших дитячих декламацій („Перебендя“ в виконанні Надії Іванців і „Садок вишневий“ в англійській передачі малого Барбато) було ще дві чоловічі: „Гамалія“ (Юрій Мельникович) і „Кавказ“ (д-р Антонович).

Кінцева точка програми — інсценізація, з чисто технічних недотач чужої сцени, мусіла відпасти. Варто це загадати, що при вході на залю глядачі мали змогу купити двоєкі фотографічні репродукції портретів Шевченка, що їх виготовив Т. Банах.

Вечір закінчено співзвуччям українського чину.

Попр.

ДІТРОИТ, МІШ.

Не забуваймо їх...

Дня 14 травня відбулося в галі УПАЦеркви урочисте святкування Дня Матері. Справді, вшанування Дня Матері пройшло з великою урочистістю: Служба Божа відслужена о. Мітратом Житинським в сослуженні о. протодіякона Бриня і церковного хору з участю бандуристів — солістів, нагадували вірним Службу Богу Св. Софії.

Зараз же по Сл. Божій, в галі, за горнятком кави проф. Костюк прочитала на тему „День Матері“ гарний і змістовний реферат. Вона схарак-

теризувала наших видатних жінок, а теж становище жінки в різних ЗДА і рабському СССР. Тих жінок, тих мільйонів сиріт ми ніколи не забудемо.

Після реферату капеля бандуристів під провідом Г. Кистастого, як завжди, з великим мистецтвом відспівала кілька пісень і закінчила бойовим маршем „Україна“.

Свято закінчилось милими декламаціями дітей, в основному на тему про любов до матері. Гарно декламували Світлана Ващенко, Дубовик, Бринь і інші.

На громадській цілі присутні пожиртували \$55.

Варто підкреслити, що громада УПАЦ, яка організована місяць тому, Свято Матері провела дуже гарно.

(Олз.)

КЛІВЛЕНД, О.

На „СВОБОДУ“

Дня 1 квітня помер несподівано бл. п. Петро Білаш, родом з Західної України, людина тихої вдачі, добрий батько й муж. Покійний підпомагав кожну народну справу, а зокрема був вірним нашім „Свободі“. Завжди був першим на зборах, що підкреслював вірну службу „Свободі“ своєю народові та був за її матеріальну підтримку для неї. В часі похорону М. Кукіз і К. Носаль перевели збірку на цвіт, а дружина бл. п. П. Білаша передала \$12 на пресовий фонд „Свобода“, щоб тим підтримати те, що було таке дороге Покійному.

Марія Кукіз

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частях
знаменитого повістя
Уласа Самчука
Сторін 194. — Ціна \$1.00.
Замовлення разом з належністю
слати до:
"Svoboda"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади замовлення треба платити американською валютою.

Запам'ятайте, що
Українська Футура Робітня в Нью Йорку
РОМАНА КУЗЕВА
переселена з даного локало при Лексінгтон Емсто до нового комфортного помешчення
при 41 W. 57th Street (5th Floor), NEW YORK CITY
(близько Шоотл Емсто.)

Вже тепер приймається футра на переховування в колсторедж. При цій спосібності дайте своє футро основно переглянути; може треба його направити, а може й перемоделювати по найновішим фасонам.

Задумуєте справити нове футро, так порадьтеся в цій справі з досвідченим скіпником Романом Кузевом. Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковпир були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріалів. Ціни приступні.

Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

Майбутнє українсько-американської МОЛОДІ

(Докінчення зі стор. 2-го).

би тільки дитина десь вчилася та не була анальфебетом.

Значиться, що виховний ідеал американські українці мають повне право сами собі усталити та його переводити законним шляхом. Можна сказати, що всі ми хочемо виховувати наші діти згідно з ідеалами української традиції та американської демократії на вартісного американського українця християнина, з якого мала б користь Америка та Україна. Таке було б ідеальне виховання дівчорі американських українців.

Українська молодь, роджена в Америці, для якої Америка є вже рідним краєм, і ця тут від дитинства вихована, мусить бути приспособлена до повновартісного життя в Америці; ці діти мусять бути повними американцями. Українсько-американська молодь, роджена вже тут чи тут тільки виховувана, стаючи повновартісними американцями відкриває собі широкий світ — користати з благодатей американської волі та американської потуги. З другого боку тільки такі люди на терені Америки є в силі корисно працювати для українського народу; бо вони справу України, коли б вона ще до того часу була поневолена, тісніше зв'язують зі справою тої потужної держави, яка майже певно порядкуватиме світ на нових кращих засадах. Зберігаючи свій зв'язок з українським народом, якого кров пливе в жилах українсько-американської молоді, вона лишається

високо вартісною частиною українського народу, зокрема в добі його боротьби за визволення.

Українсько-американська молодь, зберігаючи свій зв'язок з українським народом, є теж незвичайно вартісним людським матеріалом для Америки. Америка нині стала світовою потугою, яка в кожній закутині світа має свої інтереси і для кожної країни потребує спеціалістів — американців немов посередників поміж Америкою та даною країною. Америці теж треба українців, які не тільки зв'язують з українським народом, які знали б його мову, його культуру, його економіку, його політичні прямивання. Зберігання американсько-української молоддю зв'язків з Україною це цінна американська робота, що йде по лінії інтересів також й Америки.

Безповоротно минули вже ті часи, коли американець був вдоволенний, що знає тільки американську мову та має відомості про обшар землі поміж північним Атлантиком та Паціфіком. Нині тереном інтересів Америки став цілий світ з Україною включно, тому знання України з боку американських українців це цінний набуток для Америки і для України.

Коліс американські школи вчили тільки англійську мову й дуже лихо якусь західно-європейську мову (французьку, еспанську, або німецьку). Нині американські університети та кажда гарячково роз-

будовують студії словянського світу та народів Азії, тому вивчання однієї із словянських мов, а саме української мови та знання про Україну, це великий здобуток молодого американського українця.
(Докінчення буде).

ЗБОРНІ ВІДДАВІВ У. Н. СОЮЗУ

CHICAGO, ILL. — Holy Virgin Society, Branch 259 Meeting Sunday, May 21, 1950 at 1903 W. 51st St. at 2:00 P.M. — Peter Trusiak, Treas.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
225 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7897.
Остри і догочасні надати чоловіків і жінок. Шкіри. X-Ray. Роздуть і лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісний години: Щодня від 10 рано до 7 вечір. В неділю від 11 рано до 1 поночуді.

В. Володимир-Нархуць
український погребник
заряджує похоронами по
низьких цінах від
\$150
Модерна Капеля БЕЗПЛАТНО
Кличете в день і в ніч:
WOODROW W. PARCHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. ORegon 3-2057

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
Our Services Are Available Anywhere
in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5553

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по
ціні так низькій як
ОВСІЯТА НАНКАРА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$180.
Telephone: GRamercy 7-7881.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5748

Цей новітній в модернізованій стилі каплиці.
Пертюрдла обслуговує в усіх похоронах без різниці мистецького статусу.

ІВАН БРОЩАЄ, нотар.

ПЕТРО ПРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похороном
в БРОК, БРОКЛІН, NEW
YORK і ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 6-2588

ТАРЗАН, ч. 2347. Порозуміння в нетрах.

Идучи за слідами поневолювачів Джени, Тарзан швидко дійшов до місця, звідки побачив їх табор.

З хитрістю леопарда малпо-чоловік підповз деревами для розвідки.

Саме під його деревом він доглянув свою дружину, як вона переважувала свою звичену ногу.

Тарзан вирвав кусник кори і кинув на її голову.